

kovou. K této námitce žal. úřad v nař. rozhodnutí nezaújal žádného stanoviska ani po stránce skutkové ani právní. Jejím obsahem bylo popření zákonného předpokladu opřené o ustanovení čl. 3 org. zákona, které vyžaduje, aby vydávaný zákaz byl v zájmu veřejném nutný. Námitka ta byla tedy právně relevantní a bylo proto povinností žal. úřadu, aby se s ní v nař. rozhodnutí vypořádal. Ježto toho neučinil, znemožnil tím stěžujícímu si spolku, kterému v důsledku tohoto nedostatečného odůvodnění nař. rozhodnutí stanovisko žal. úřadu v té příčině zůstalo utajeno, řádnou obranu a nss bezpečné přezkoumání nař. rozhodnutí co do jeho zákonitosti. Nedostatek ten nutno proto kvalifikovati jako podstatnou vadu řízení, která byla zřejmě zaviněna mylným právním názorem žal. úřadu, že k odůvodnění vydaného zákazu postačí již poukaz na ustanovení § 5 zákona č. 303/1920 Sb. Nař. rozhodnutí bylo proto zrušeno podle § 7 zákona o ss.

Č. 12.829.

Školstvo. — Administratívne pokračovanie:
 * **O nároku učiteľa reformovanej cirkevnej elementárnej ľudovej školy na správcofský prídavok podľa § 15 zákona č. 104/1926 Sb. rozhodujú administratívne vrchnosti.**

(Nález z 22. marca 1937 č. 11.719/37.)

Prejudikatura: Boh. A 12.127/35 a 12.620/36.

Vec: Ref. cirkev v Kráľovskom Chlumci proti rozh. zem. úradu v Bratislave z 18. augusta 1933 o správcofskom prídavku pre učiteľku reformovanej ľudovej školy.

Výrok: Sťažnosť sa zamietá pre bezdôvodnosť.

Dôvody: Napadnutým rozhodnutím žal. úrad potvrdil rozhodnutie okr. úradu v Kráľ. Chlumci z 8. mája 1933, ktorým zaviazaná bola ref. cirkev v Kráľ. Chlumci — ako udržiavateľka miestnej ref. ľudovej školy k vyplateniu správcofského honoráru učiteľke Etele J. Za dôvody tohto rozhodnutia uviedol žal. úrad toto: Odvolateľka namieta, že administratívne štátne úrady nie sú kompetentné v danom spore rozhodovať a že k tomu sú oprávnené v smysle § 33 bod 5 cirk. zák. čl. V:1904 jedine cirkevné vrchnosti. Tejto námietke nemohlo byť vyhovené preto, lebo toto ustanovenie cirkevného zákona ako aj ustanovenie § 52 cirk. zák. článku VI ustanovením zák. čl. XXVII:1907, ako pozdejší zákonom boli zrušené, a v týchto sporoch bola ustálená kompetencia administratívnych úradov. —

O sťažnosti do tohoto rozhodnutia uvažoval nss takto:

Nss musel sa predne zaoberať tou námietkou sťažnosti, ktorou vytýka sťažujúca si ref. cirkev, že daný spor nepatrí vôbec do kompetencie správnych úradov. V tomto smere udáva sťažka vo sťažnosti, že ref. cirkev bola v býv. Uhorsku tak zvanou recipovanou cirkvou, ktorej

právne pomery, ako autonomnej korporácie usporiadané boli »Cirkevnými zákonami« vydanými synodou, ktorá zasedala v Budapešti 10. novembra 1904, ktoré zákony sankcionované boli 14. februára 1907, vtedy panujúcim kráľom, a publikované boli vo sbierke nariadení (Rendeletek tára) pod č. 87/1907 min. nariadením č. 2468/1907 M. E. Podľa týchto zákonov cirkevných, ktoré sú platné i teraz, patrilo vraj rozhodovanie o záležitostiach takého druhu, o akú záležitosť ide v danom sporu, totiž rozhodovanie o platoch ref. učiteľov, za aký plat má sa považovať podľa zákona 104/1926 Sb. i správcovský honorár, jedine len cirkevnému administratívne súdu. Rozhodovali-li tedy v danom sporu politické administratívne úrady, má sa jejich rozhodnutie pre nedostatok kompetencie zrušiť.

Táto námietka je bezdôvodná, lebo nss vyslovil už v nálezu z 9. novembra 1935 č. 19.315/35 Boh. A 12.127/35 a v nálezu zo 7. novembra 1936 č. 15.927/36 Boh. A 12.620/36, k ichž dôvodom sa podľa § 44 jedn. poriadku poukazuje, právny názor, na ktorom trvá i v danom prípade, totiž že o nároku učiteľa cirkevnej školy na správcovský prídavok podľa § 15 zákona č. 104/1926 Sb. rozhodujú administratívne vrchnosti.

Na názoru tom sotrvál súd prez shora uvedené výtky sťažnosti, ktoré si mylne vykladajú dosah príslušných ustanovení cirkevných zákonov. Je pravda, že cirkev reformovaná náležala v býv. Uhorsku medzi t. zv. cirkve recipované (srovn. zák. čl. I:1608, XXVI:1791) a že byly právne pomery jej upravené cirkevnými zákonami, usnesenými zem. synodou zahájenou 10. novembra 1904 v Budapešti, ktoré byly schválené kráľom 14. februára 1907 a byly vyhlásené ministerským nariadením č. 2468/1907 R. T. č. 87/1907. Zákonami tými sa spravuje uvedená cirkev i po prevrate. Lež z ustanovení týchto cirkevných zákonov vysvitá, že i keď školstvo a jeho správa spadá do oboru autonomie cirkve, predsa musia cirkevné školy šetriť predpisov štátnych zákonov, ktoré byly vydané ústavnou cestou (§ 3 čl. I cirk. zák.). V týchto cirkevných zákonoch došla k výrazu všeobecná zásada, vyplývajúca zo svrchovanosti štátu, že cirkevné zriadenie a jeho ústava nesmie ísť tak ďaleko, aby prekážalo všeobecným zákonom štátnym alebo s nimi kolidovalo. Je len logickým dôsledkom tejto zásady, že upravilo-li zákonodárstvo štátne vo svojom ďalšom vývoji všeobecne a bezvýhradne niektorú z otázok, týkajúcich sa škôl cirkevných, ktoré dosiaľ spadaly podľa cirkevných zákonov reformovanej cirkve do lóna jej autonomie a v jej rámci byly so súhlasom štátu upraveny záväzne i pre obor štátnej moci, musia predpisy cirkevných zákonov ustúpiť dotýčnej norme zákonov štátnych. Tieto sa stávajú obligatornými i pre cirkev reformovanú. Také všeobecné a bezvýhradné úpravy štátnym zákonodárstvom doznala už v r. 1907 otázka príslušnosti k rozhodovaniu sporov o platy medzi náboženskými obcami a učiteľskými osobami na cirkevných školách ľudových. Tak ustanovil § 1 zák. čl. XXVII:1907, že učiteľia týchto škôl sú verejnými zamestnancami a že ich platy sa zabezpečujú administratívne. Administratívnym zabezpečením nelzá rozumieť, ako zato má sťažnosť, materiálnu úhradu platov tých, ale zabezpečenie cestou

administratívnu, administratívnymi úradmi na rozdiel od úradov cirkevných (srov. i § 51 nar. č. 76.000/1907 min. kul. R. T. 113/1907). Tomu svedčí skutočnosť, že zákonodárca prepožičiava v tom istom ustanovení učiteľom cirkevných ľudových škôl charakter verejných zamestnancov, povaha tohoto pomeru však sama ukazuje na to, že i spory z pomeru toho vzniklé patrí do príslušnosti orgánov administratívnych. Že stanovisko sťažnosti o príslušnosti orgánu reformovanej cirkve k rozhodovaniu sporu o platy učiteľstva ľudových škôl tejto cirkve je mylné, vysvitá ešte zreteľnejšie z ustanovenia § 30 zák. čl. XVI:1913 nadpísaného o sriadení príslušností učiteľov pri obecných a konfesiónálnych elementárnych ľudových školách. Podľa tohoto ustanovenia rozhoduje »s vytvorením každého iného pokračovania« o nárokoch na príslušnosti, ktoré vzniknú učiteľom z tohoto zákona voči vydržovateľom škôl, župný správny výbor. Zákon ten hovorí o učiteľoch škôl konfesiónálnych zcela všeobecne, aniž by vynímal zo svojej pôsobnosti učiteľstvo niektoré z cirkví buď recipovaných alebo uznaných podľa zák. čl. XLIII:1895, alebo aniž by výslovne zachovával v platnosti predpisy niektoré z cirkví tých, ktoré dosiaľ zakladaly príslušnosť orgánov cirkevných, aby i s účinkom pre obor práva vnútroštátneho riešily spory vzniklé z nárokov učiteľstva ľudových škôl cirkevných na platy voči tej ktorej cirkvi ako udržovateľovi. Z toho vysvitá, že chcel zákonodárca ustanovením týmto zaradiť do právneho poriadku všeobecný kompetenčný predpis o rozhodovaní sporov na platy učiteľstva ľudových škôl obecných a cirkevných a že mu musia ustúpiť od jeho účinnosti všetky dosavadné predpisy, ktoré nie sú s ním v súhlase a prepožičiavajú príslušnosť k riešeniu sporov tých orgánom iným. Správnosť názoru toho podporuje ďalej slovný obrat vložený do ostatného kontextu citovaného predpisu »s vylúčením akéhokoľvek iného pokračovania«, ktorý s jednoznačnou presvedčivosťou odníma od doby svojej účinnosti kompetenciu rozhodovať v uvedených sporoch všetkým dosavadným orgánom a tedy i cirkevným, pokiaľ im snád' dosiaľ príslúchala podľa zriadení a štatútov jednotlivých cirkví a náboženských spoločností.

Za tohoto stavu práva sluší ovšem mať zato, že uvedený predpis postihol svojim kategorickým znením tiež cirkevné zákony evanjelickej reformovanej cirkve, najmä § 33 bod 5 cirk. zák. čl. V a § 52 cirk. zák. čl. VI:1904, pokiaľ prepožičiava pravomoc rozhodovať spory o platy učiteľstva ľudových škôl orgánom cirkve, a mýli sa preto sťažnosť, vindikuje-li (privlastňuje-li) príslušnosť k rozhodovaniu v danom spore cirkevným orgánom reformovanej cirkve. Pre svoje opačné stanovisko neprávom sa dovoláva sťažnosť i nálezu tohoto súdu z 15. mája 1930 č. 7823 Boh. A 8608/30, lebo i v tomto nálezu došla k vyjadreniu zásada shora uvedená, totiž že predpisy cirkevných zákonov platia pre obor vnútroštátny — ovšem s výhradou, že neodporujú existencii a povahe československého štátu, resp. zmeneným štátovým pomerom, — len potiaľ, pokiaľ neboly štátnym zákonodarstvom zmenené alebo zrušené. Zo všeho toho ide, že boly administratívne vrchnosti príslušne k rozhodovaniu v danom spore. — — —